

Anskuelser, den højtærede Konseilspræsident og Socialisterne bringe frem, ville bringes til Sejr.

Konseilspræsidenten (Zahle): Ja, jeg har ogsaa en god Tro til den danske Ungdom. Jeg har den Tro til den danske Ungdom, at naar den ser europæiske Stormagter anvende omtrent 15 Gange saa meget om Aaret paa deres Militærudgifter, som hele den danske Stat har i samlet Statsindtægt, saa vil den forstaa, at vi, der dog ikke kunne anvende alle vore Statsindtægter til Militærvæsen, ere ganske ude af Stand til at skabe et Militærvæsen, som paa nogen Maade kan tjene til at sikre Danmarks Eksistens. (*N. P. Jensen* [Københavns 3die Valgkreds]: Overdrivelser bevise intet). Det er ikke Overdrivelser; for det er Virkelighed.

Men naar det ærede Medlem videre siger, at det var de Erfaringer, man havde gjort mellem 1848 og 1866, der bevirkede, at man gik til at indsætte det nuværende Landsting for at sikre de konservative Interesser, maa jeg dog dertil sige: Hvad var det for Erfaringer, som berettigede Overklassen til at fratage den danske Bondestand nogen Del af den Ret, den havde dyrekøbt med sit Blod i 1848?

Borghjerg: Ligesom den højtærede Konseilspræsident hører jeg altid, naar det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (*N. P. Jensen*) taler, med stor personlig Sympati paa det ærede Medlem, lige meget hvor stærkt han angriber ogsaa mig. Det har han ogsaa gjort i Aften. Han har beskyldt mig for intet mindre end Blasfemi. Jeg vil protestere imod denne Beskyldning, fordi jeg tror, den er ganske uberettiget. Det kan umuligt være Blasfemi, naar vi behandle den almindelige Valgrets Sag, den politiske og borgerlige Ligheds Sag, da at prøve Tilslutningen og Modstanden paa de store religiøse og moralske Systemers Prøvesten. Fra min Side har det i hvert Fald ikke været tænkt som noget saadant.

Som sagt, en personlig Sympati for det ærede Medlem kan jeg ikke unddrage mig og vil det heller ikke. Det ærede Medlem er mig en baade interessant og for saa vidt rent personligt set sympatisk Skikkelse. Han bringer mig til at forstaa en Type, vi her i Landet vistnok kun have ringe Forstaaelse for, den preussiske Officersskikkelse (Afbrydelse), jo, netop den preussiske Officersskikkelse, som ikke er

uden mange store og gode personlige Egenskaber, men som ikke desmindre repræsenterer en Generation og et Livssyn, en Verdensopfattelse, der ligger langt, langt tilbage i Tiden og vilde være en Ulykke, hvis Folket i Almindelighed hyldede den. Den har jo for Resten ogsaa været en Ulykke for os, netop den preussiske Officer og hans Verdensopfattelse, den, som Moltke og andre have givet til Kende, naar de betragtede Krigen som et Gode, ikke som et nødvendigt Onde. (*N. P. Jensen* [Københavns 3die Valgkreds]: Det har Moltke aldrig gjort). Jo, det har Moltke erklæret: hvis vi ikke havde den, vilde Folkene raadne op i Demoralisation. (*N. P. Jensen* [Københavns 3die Valgkreds]: Det er fuldkommen urigtigt). Fuldkommen rigtigt, ja, og jeg skal paatage mig at bevise, at jeg har Ret i det Citat. Denne preussiske Livsopfattelse har gjort vort Fædreland uendelig Skade, uendelig Skade.

Jeg kan heller ikke anerkende det ærede Medlems Logik. Det ærede Medlem vendte sig nu i voldsomme Ord mod Regeringen, fordi den, som han siger, vil kaste Landet ud i Opløsningsvalg paa Militærspørgsmaalet, og sagde, at han først kunde være med til at forhandle om en ny Forfatning under et andet Ministerium, der vilde betrygge det, han kalder Landets Forsvar. Men hvorfor vender han sig saa ikke i samme Grad mod det ærede Medlem fra Æbeltoft (*N. Neergaard*) og det ærede Medlem fra Ringkøbing (*J. C. Christensen*)? De have jo været med til at gennemføre et Militærforlig, som det ærede Medlem stemte imod, og som han ikke anerkender som et betryggende Forsvar. Det ærede Medlem vendte sig udelukkende mod den højtærede Konseilspræsident. Hvis han altsaa vil vente med at forhandle om en bedre Forfatning her i Landet, indtil han faar en Konseilspræsident, der vil det, han kalder et betryggende Forsvar, kommer han til at vente meget længe, og skønt ogsaa jeg ønsker det ærede Medlem endnu mange ungdommelige Aar som dem, han har nydt til Dato, tror jeg dog ikke, han kommer til at opleve det. Det vil ikke blive under et nyt Ministerium Christensen; det vil ikke blive under et nyt Ministerium Neergaard; det vil ikke blive under et Ministerium Wenzel Neergaard; det vil ikke blive under et Ministerium N. og W. Neergaard, som meget godt kunde tænkes, og det vil ikke blive under et Ministerium Frijs. Alle disse have nemlig været med til at skabe en Militærordning,